

„Děti mají právo znát své rodiče a mají jimi být vychovávány,“

říká předsedkyně Aliance pro rodinu Jana Jochová

V prvním čísle časopisu tohoto roku jsme položili otázky týkající se rodiny, výchovy a péče o děti stejnopohlavními páry Janě Jochové, předsedkyni sdružení Aliance pro rodinu. Hovořili jsme spolu nejen o pojetí rodiny, ale také o tom, zda společnost ovlivňuje sexuální vývoj jedince a zda mohou stejnopohlavní páry nahradit biologické rodiče při výchově dětí. Stejně otázky jsme položili i Janu Schneiderovi, předsedovi sekce služeb pro rodinu APSS ČR.

V současné společnosti dochází k odklonu od klasického pojetí rodiny (několik generací žije pospolu, vedoucí úlohu v rodině měl muž a zajišťoval rodinu finančně, žena pečovala o děti), k modernímu pojetí, kdy žena buduje kariéru, hodně páru je nesezdaných a vychovávají spolu děti. Čím si vysvětlujete tento trend? Může být hlavním důvodem politická a tedy i v konečném důsledku ekonomická snaha zapojit ženy co nejvíce v produktivním věku do pracovního procesu?

Jochová: To je hodně složitá otázka, a když dovolíte, odpovím na ni jen ve vztahu k českému prostředí. Totiž kořeny tohoto odklonu je třeba hledat v minulém století, nejsou jen tak jednoduše pojmenovatelné a jsou samozřejmě ještě hlubší, než tady ve stručnosti nastíním.

Po druhé světové válce se u nás začal budovat předstupeň komunismu, tzv. reálný socialismus. A už zde se z marxistických myšlenek začalo realizovat tzv. zrovnoprávnění žen a mužů. Režim chtěl dát ženám rovnoprávné uplatnění v práci a ve veřejném životě a to tak, že budou chodit do práce jako muži a přestanou být závislé na mužském příjmu. A protože velkou překážkou tomu byla péče o děti, byly po vzoru Sovětského svazu u nás zavedeny jesle. To byl obrovský zásah do rodinného života, muži a ženy v té době žili ještě do určité míry přirozenou dělbu práce v rodině, tedy domácnost bývala doménou žen a muži bývali zvyklí vykonávat těžkou fyzickou práci venku na domě. Jenže se také masivně stavěly panelové domy, lidé se čím dál víc stěhovali do malých městských bytů a najednou tato mužská práce nebyla tolik potřeba. Muži získali množství volného času, se kterým neuměli účelně naložit, kdežto ženy měly hned dvě směny, jednu v práci a druhou v té domácnosti. Z tohoto překotného sociologického vývoje vznikla generace frustrovaných a přepracovaných

žen, které neměly čas na nic, trpěly pocitem viny vůči svým dětem, které často nedobrovolně odkládaly do jeslí.

Jejich dcery v žádném případě nechtěly mít podobný život jako jejich matky, takže když se po sametové revoluci nastavily jiné priority, uzákonila se dlouhá rodičovská dovolená a rodina se začala zase vnímat jako celek, nikoli jen jako zájem jednotlivce. Vypadalo to, že se vývoj zase vrátí do těch klasických mantinelů. Jenže ty marxistické myšlenky bohužel nezmizely, začaly se k nám dostávat překvapivě ze země, odkud jsme je nečekali. Západní státy neprošly krvavou zkušeností budování reálného socialismu, a tak tam některé myšlenky, jejichž realizace se krvavě uskutečňovala za železnou oponou, přežily a upravily se do lákavých podob ochrany lidských práv, práv menšin, radikálního feminismu a genderových studií. Dnešní mladí lidé tyto věci dostávají už zakomponované do svého základního vzdělávání, aniž by tušili, že to podhoubí má až takovéto kořeny. Současná paní ministryně práce a sociálních věcí Maláčová je touto ideologií také zasažena, vlastně ji obdivuje, a proto prosazuje věci, které by se hodily hlavně tehdejšímu režimu – např. návrat jeslí a s tím související nahnání matek malých dětí „do výroby“.

Schneider: Osobně nemám rád klišé jako „tradiční rodina“ a „klasické pojetí rodiny“. Každá doba má nějaké tradice a nějaká pojetí. Rozumné vedení státu musí reagovat na současnou situaci a její vývoj, nikoliv se upínat k modelům, které jsou

dávno přežitě. Je pak samozřejmě na politickém rozhodnutí vlády, jaké cíle v rámci rodinné politiky podporovat. Neexistuje jeden správný model či přístup, ale problém porevolučního vývoje v České republice je, že si podle mě žádná z vlád nedokázala takové cíle určit. Proto rodinná politika u nás vypadá jako ten pověstný dort od pejska a kočičky. Nepodporuje sladění rodinného a pracovního života a zároveň nezajišťuje dostatečnou podporu pro to, aby žena mohla doma pečovat o děti. Tváří se, že podporuje manželství, ale přitom se často ekonomicky vyplatí do něj nevstupovat. Deklaruje, že dítě má být vychováváno v rodině, ale přitom jsme jedna z posledních zemí EU, která nepřistoupila ke zrušení kojeneckých ústavů.

Podle mého názoru je potřeba podpořit manželství, a to jak symbolicky, tak především ekonomicky. Stejně tak dlouhodobě usiluji o to, aby pravidla a služby státu byly nastaveny tak, aby se žádná rodina, žádná žena nemusela rozhodovat mezi pracovní kariérou a založením rodiny. Nicméně jedná se o moje osobní názory a postoje, a mám pochopení pro to, že někdo to vidí jinak. Především tak doufám, že se jednou dočkáme vlády, která dokáže přijmout a definovat na rodinnou politiku jasný názor.

Nesouhlasíte s tzv. manželstvím pro všechny. V případě přijetí tohoto institutu to podle vás bude mít negativní dopad na celou společnost. Z jakého důvodu?

Jochová: V současném občanském zákoníku je v kapitole o manželství jasně zmíněn jeho účel: „založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc.“ I náš právní systém jasně vnímá, že manželství je hlavně o dětech, a to, že existují bezdětné páry, účel manželství nijak neumenšuje. Také práva dětí definovaná v mezinárodní

Západní státy neprošly krvavou zkušeností budování reálného socialismu, a tak tam některé myšlenky, jejichž realizace se krvavě uskutečňovala za železnou oponou, přežily a upravily se do lákavých podob ochrany lidských práv, práv menšin, radikálního feminismu a genderových studií.

Úmluvě o právech dítěte jsou naprosto jasná – děti mají právo znát své rodiče a mají jimi být vychovávány. Svazek osob stejného pohlaví nemůže nikdy naplnit tento základní účel manželství a v zemích, kde toto již bylo přijato, dochází k redefinici rodičovství. A to je ten hlavní důvod, proč tzv. „stejnopohlavní manželství“ odmítáme. Domníváme se, že se redefinicí manželství oslabuje, ba přímo znehodnocuje význam rodičovství. Ve Francii aktuálně zuří boj o to, aby se do rodného listu jednoho dítěte mohly zapsat dvě matky – ženy žijící ve stejnopohlavním manželství, které ve Francii navzdory obrovskému odporu veřejnosti bylo přijato už v roce 2013. Všechno, čím odpůrci tehdy podle LGBT aktivistů „strašili“, se vlastně naplnilo. Z francouzské legislativy byly odstraněny pojmy otec a matka, byly nahrazeny rodičem 1 a rodičem 2, loga společností zobrazující rodinu s otcem a matkou musela být nahrazena neutrálními symboly nebo byla zrušena, svátek matek se nesmí slavit, místo něj je náhrada – svátek rodičů. Sankce, pokud starostové odmítnou takový pár oddat kvůli výhradě svědomí, která se ve Francii dříve brala vážně, jsou velmi vysoké. Došlo ke změně obsahu

školního vyučování, pohlaví přestává být jasnou biologickou kategorií, nahrazuje se pojmem gender, který si každý může vybrat podle toho, jak se cítí, a to už se toleruje i u dětí. Umíte si představit, jaký to zanechává zmatek v nastávající mladé generaci? Co z nich vyroste? Od malička se jim bude lhát, že třeba nemají žádného otce, ale jen dvě matky – otec bude u nich redukován na pouhý biologický materiál. To je pro mne naprostá degradace lidství. U nás to tak daleko ještě není a nemusí se to stát. Ale pokud dopustíme, aby se to dostalo do našich zákonů, bude tohle realita naší budoucnosti. Dost podobně jako když se u nás budovaly ty zářné komunistické zítřky.

Schneider: Nemyslím si, že by manželství pro všechny mělo přímý negativní vliv na celou společnost nebo že by vedlo k rozpadu tradiční rodiny. Pouze jsem toho názoru, že manželství je svazek muže a ženy, uzavíraný primárně za účelem založení rodiny. Jsem toho názoru, že má dojít k úpravě registrovaného partnerství, a to tak, aby se srovnala práva ohledně zdravotních rozhodnutí, dědictví atd. Jediné, kde kromě názvu vidím potřebu odlišení těchto dvou institutů, je v přístupu k dětem.

Dokáží podle vás homosexuální páry vytvořit rodinu?

Jochová: Odpovím otázkou, jak vzniká rodina? Obvykle se rodičům narodí nějaké dítě, většinou už když je žena viditelně těhotná, mluvíme o tom, že ti dva čekají rodinu. To je normální, hluboce zakořeněný a nejlepší způsob, jakým rodina vzniká. Dítě má mámu a tátu. V homosexuálním páru to tak být nikdy nemůže. Samozřejmě jsou i rodiny neúplné, různě poskládané, adoptivní..., ale to, co se rodinou v tom prvotním slova smyslu myslí, je ten první model, a v tom homosexuální páry zkrátka z principu věci nikdy být nemohou.

Schneider: Tohle je hraní se slovíčky, homosexuální páry jistě dokáží vytvořit harmonickou domácnost, ale bez alespoň teoretické reprodukční možnosti mne osobně k té rodině něco chybí.

Každé dítě by mělo ve své rodině pocítit bezpodmínečnou lásku. Domníváte se, že homosexuální páry nedokážou takovouto lásku poskytnout?

Jochová: Asi bychom si měli říci, co je to vlastně láska. Ano, je to nejhlubší lidský cit, ale to je jen část pravdy. I když aktuálně nic necítíme, neznamená to, že nemáme lásku a že ji neprojevujeme. V lásce je totiž obsaženo i to, že máme smysl pro odpovědnost, naplňujeme potřeby druhých a respektujeme je, i když to zrovna nijak hluboce neprožíváme a je to jen každodenní rutina. V té bezpodmínečné lásce jde i o to, že přece myslíme na druhé víc než sami na sebe. Homosexuální páry ale často zaměňují lásku k dítěti za právo na dítě, dělají z něho obchodní artikl, zvláště pokud využívají náhradního mateřství, což je pro páry gayů v podstatě jediný způsob, jak k dítěti přijít. Už při plánování jeho narození dítěti odeprou základní lidské právo znát svou matku a být i jí vychováno. Tedy myslí víc na sebe než na zájmy toho dítěte. Ale samozřejmě jsou i výjimky.

V USA dokonce vznikla organizace dětí, které takto „vznikly“, a dnes jako dospělí mluví o tom, jak se tehdy cítily a jak jim byla jejich práva na dětství s vlastními rodiči upřena. V podstatě obviňují systém a aktivisty, že dopustili, aby byly upřednostněny touhy dospělých na úkor bezbranných dětí. A každá vyspělá společnost je vyspělá podle toho, jak reálně chrání práva těch nejslabších. My dnes máme plná ústa lidských práv, ochrany menšin, ale přesto se v této společnosti dějí věci, které poškozují ty nejslabší z nás – děti.

Schneider: Dítě především potřebuje otce a matku. Měli bychom usilovat o to, aby co nejvíce dětí mělo možnost vyrůstat právě se svým otcem a matkou. Na druhou stranu bezpodmínečná láska samozřejmě není ovlivněna sexuální orientací. >>>> 12

««« II

Podle LGBT aktivistů nemůže být sexuální orientace dítěte ovlivněna tím, že ho vychovávají dva homosexuálové. Současně podle genderových teorií si pohlaví (pozn. ve smyslu genderu) můžeme vybrat. To by však popíralo tvrzení LGBT komunity. Jakou roli podle vás hraje ve vývoji dítěte sexuální orientace rodičů?

Jochová: Také si myslím, že tyhle dvě agendy jdou v konečném důsledku vlastně proti sobě, byť jsou reálně propojené a jejich nositeli jsou často stejní lidé. Těm ale zatím tento rozpor procházel nebo ani nedocházel, takže myslím, že je třeba na něj začít upozorňovat. Oni tedy tyto kategorie jako pohlaví, gender a sexuální orientace přísně rozlišují, ale samozřejmě, že to spolu souvisí. Jakou to ale hraje roli, to se můžeme jen domnívat. Vědecké bádání v těchto věcech je totiž tak zoufale zpolitizované, že pokud někomu vycházejí jiné závěry, než se hodí této aktivistické komunitě lidí, nenechají na svých oponentech nit suchou. Ti čelí často i osobnímu vyhrožování, napadání v médiích, některým hrozí i vyhazov z práce.

Schneider: To je dotaz na odborníky, kteří v této oblasti dělají výzkumy a studie, já se za takového odborníka rozhodně nepovažuji. Můj osobní názor je takový, že sexuální orientace není ovlivněna výchovou.

Není pro dítě, které je např. v ústavní péči, lepší, aby jej vychovával homosexuální pár, než aby žilo po celý svůj život v této ústavní péči?

Jochová: Myslím, že tohle dilema vůbec reálně neexistuje, je to jen takové líbivé klíšé, které má veřejnost přesvědčit, že to je přeci jasné ano. Ale ta věc s ústavou takhle vůbec nestojí – děti vhodných k adopci je málo, a pokud je na osvojení dost heterosexuálních párů, tak si myslím, že by se měla v zájmu dítěte upřednostňovat tato možnost. A v péstounské péči tyto páry děti mít mohou, a přesto k žádnému vylidnění ústavů nedochází.

Schneider: Pochopitelně je pro dítě lepší, když není v ústavní péči, ale v harmonické domácnosti.

Bonusová otázka prezidenta APSS ČR Jiřího Horeckého: V současnosti se v důsledku politického tlaku dělá všechno pro to, aby se popřel vliv prostředí a společnosti na vývoj sexuální orientace, hranice mezi „mužstvem“ a „ženstvem“ se rozmlžují, což způsobuje narůstání sexuálního zmatku dospívajících ohledně sexuální orientace. Co by měla podle vás udělat rozumná společnost, aby podpořila zdravé sexuální dozrání jedinců?

Pochopitelně je pro dítě lepší, když není v ústavní péči, ale v harmonické domácnosti.

Jochová: Za bonus děkuji, líbí se mi ☺.

Narážíte asi na problém s transgendrem – tedy s tím, že se dnes lidé často cítí být jiní, než říká jejich biologické pohlaví. My se prostřednictvím rodičů setkali s touto diagnózou už v první třídě jedné české základní školy, od té doby se o tuto problematiku intenzivně zajímáme. Je to bohužel opět jeden z negativních trendů, který k nám přichází ze zahraničí, kde jsou celé kliniky, které se takovým lidem a dnes bohužel i dětem věnují. Po stanovení diagnózy tzv. genderové dysforie se už i nedospělým dětem podávají tzv. blokátory puberty, aby je pak snáze mohli „předělat“ na opačné pohlaví. Je to obrovské zvrstvení na dětech a zároveň obrovský byznys pro všechny možné výrobce těch blokátorů a následně hormonů, neboť tím si vyrábějí doživotní uživatele. Cesta z toho je nedovolit, aby se tyto věci dostaly do naší legislativy. Zachovat to, že naše sexuologická škola doposud těmto lidem umožňovala dělat nevratná rozhodnutí až opravdu v pozdějším dospělém věku. A uvědomit si, jakou

sílu a význam pro společnost mají funkční rodiny založené na manželství muže a ženy, a takovým rodinám věnovat větší státní podporu prostřednictvím skutečné prorodinné politiky. A to proto, že prostředí funkční rodiny je tou nejlepší prevencí, kterou můžeme svým dětem dopřát.

Schneider: Jako je tomu i v jiných oblastech, i v této bohužel dochází k nešťastnému přístupu „ode zdi ke zdi“. Samozřejmě je nutné usilovat o rovné příležitosti pro muže a ženy či o eliminaci domácího násilí. Nelze však přehlížet odlišnosti a výjimečnost mužů a žen. Pokud budeme popírat zásadní roli mateřství v životě ženy a otcovství v životě muže, což se bohužel již kolem nás občas děje, nemůžeme se divit, že v tom mladí lidé budou mít zmatek. Na druhou stranu nejen mladí lidé musí vědět, že si mohou vždy říct o podporu či o pomoc, a to i v tak citlivé a osobní oblasti, jakou je vlastní sexualita.

Rozhovor vedla Ing. Petra Cibulková,
šéfredaktorka